

HRIECH, EVANJELIUM A ZÁKON

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Sudcov 14; Mar 9,42–48; Rim 3,20; Mat 5,17.18; Rim 3,28; Mat 7,24–29

ÚVODNÝ TEXT

⁹³Nikdy nezabudnem na tvoje rozkazy, lebo nimi si ma oživil. ⁹⁴Tvoj som, zachráň ma, lebo skúmam tvoje rozkazy. (Ž 119,93.94)

Hriech je nepochybne najväčšou prekážkou nášho blízkeho vzťahu s Bohom. Hriech nás nielen oddeľuje od Boha (Iz 59,2), ale nás aj klame, zraňuje, pohlcuje a napokon nás privedie k úplnej skaze. Náš boj proti hriechu a vlastnému hriešnemu ja je tým najväčším zápasom, akému kedy budeme čeliť. A navyše, tento boj má nesmierne, ba až večné dôsledky.

Niektorí ľudia hriech zľahčujú ako bežnú súčasť života. Ved' ako ľudia sa veľmi radi oddávajú rôznym pôžitkom. Ale nepodceňujeme hriech len preto, že si naša spoločnosť tak zvykla? Môžeme sa báť, že ak nazveme hriech jeho pravým menom, niekoho sa dotkneme, a preto radšej hriech po špičkách obchádzame. Pravda je však taká, že čím viac budeme hriech ignorovať a čím viac sa s ním budeme zžívať, tým viac sa budeme vzdalovať od zdravého vzťahu s Bohom.

Áno, každý človek hreší. Naše myšlienky, motívy, činy a slová zraňujú ostatných, nás samých aj Boha. Hriech v konečnom dôsledku ničí náš vzťah s Bohom. Ale On sa nám zjavil tým, že nám dal poznať svoj zákon, ktorý osvetľuje hriech v našich životoch.

Tento týždeň preskúmame, prečo nám Boh dal svoj zákon. Pozrieme sa aj na to, čo nám môže pomôcť obnoviť náš vzťah s Ním, keď prestúpime Jeho zákon a následne zhrešíme.

OSNOVA LEKCIE

V deviatej lekcii preskúmame vzájomný vzťah medzi hriechom, Božím zákonom a oslobodzujúcou mocou evanjelia. Uvidíme, že hriech je prekážkou blízkosti s Bohom, zatiaľ čo zákon nám slúži ako ochrana našich najdôležitejších vzťahov.

- Sud 16,16.17: Samson – hriech ohrozuje a láka aj Božích služobníkov (nedeľa)
- Mar 9,42.43: Ježišove slová o nebezpečenstve hriechu (pondelok)
- Rim 3,19–21: Zákon ako zrkadlo odhaľujúce hriech a potrebu Vykupiteľa (utorok)
- Mat 5,17.18: Život v súlade so zákonom ako výsledok spásy (streda)
- Mat 7,24–27: Poslušnosť ako odpoveď viery (štvrtok)

ROZPTÝLENIA A POKUŠENIA

¹Keď raz prišiel Samson do Gazy a uvidel tam neviestku, vošiel k nej. ...
⁴Potom sa v údolí Sorék zalúbil do ženy menom Delila. ... ¹⁶Keď ho celé dni trápila svojimi rečami a naliehala naňho, že bol na smrť unavený, ¹⁷otvoril jej svoje srdce a povedal jej: „Mojej hlavy sa dosiaľ britva nedotkla, lebo od života matky som Božím zasvätencom. Keby ma ostrihali, sila by ma opustila a bol by som slabý ako ktokoľvek iný.“ (Sud 16,1.4.16.17)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si o Samsonových pokušeníach v Knihe sudcov 14 a preštuduj si úvodný text (Sud 16,1.4.16.17). Hoci ho Boh povolal na vykonanie konkrétneho diela, Samson slúžil Bohu a zároveň podľahol pokušeniu. Čo sa môžeme naučiť z jeho života?

Veľký spor je skutočný a všetci sme jeho súčasťou. Vesmírny boj, ktorý sa začal v nebi, sa teraz odohráva aj v živote každého z nás.

Satan vie, že dnes, v čase pred Ježišovým príchodom, musí použiť všetky zbrane, aby nám zabránil mať blízky vzťah s Bohom. Možno nás rozptyľuje niečo, čo samo o sebe nemusí byť zlé, ale zamestnáva nás to natolko, že na Boha už nemáme ani čas, ani silu. Možno sa príliš venujeme práci, nakupovaniu, sledovaniu sociálnych médií alebo športu. Keď dôkladne preskúmame svoje hodnoty a návyky, uvedomíme si, že nestriedmosť a nerovnováha v ktorejkoľvek z týchto oblastí spôsobí, že máme príliš málo času na Boha a na ostatných ľudí. Nepriateľ pozná každú našu slabosť, presne vie, čo nás odvádza od trávenia času s Bohom. Mali by sme pamätať na to, že každý deň by sme mali najprv hľadať Boha (Mat 6,33). Až potom sa venujme každodenným povinnostiam a výzvam.

Ježiš nám rozumie. Vie, čo prežívame a s čím zápasíme, ale karhá našu apatiu (Zj 3,14–22). Hoci je Boh, bol aj človekom, ktorý chápe, čo znamená byť unavený a vyčerpaný (Ján 4,6). Pozná nástrahy života, ale darilo sa Mu zvládnuť ich a nepodľahnúť. Trávil čas na modlitbe, čas strávený s Otcom bol pre Neho prioritou (Luk 5,16; 6,12; Mar 1,35; Mat 14,23). Vedel, že spoločenstvo s Otcom je to najlepšie, čo môže urobiť, aby mal dost sily bojovať s pokušeniami. Takýto spôsob života a takéto zoradenie hodnôt pomôže aj nám.

Samson zlyhal, pretože sa spoliehal na vlastnú silu. Bol presvedčený, že vo vlastnej moci dokáže odolať pokušeniam. Dennodenne každý z nás zápasí s hriechom. Nepriateľ spasenia sa usiluje oslabiť a zničiť náš vzťah s Bohom. Pozná naše slabosti a zameriava sa na ne. Chce, aby nás ovládol pocit viny a zlyhania, čo bude viesť k tomu, že sa budeme čoraz viac vzdávať od Boha. Diabol robí všetko preto, aby ovplyvnil naše myslenie, naše úmysly a naše činy. Chce sa totiž zmocniť niektorej oblasti nášho života a postupne nás úplne odvieť od Boha. Je dôležité si zapamätať, že *naša viera nám pomôže obstáť a že viera prichádza z počutia Božieho slova.*

VZŤAH S BOHOM AKO OPEVNENIE PROTI HRIECHU

⁴²Kto by zviedol na hriech jedného z takýchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo lepšie, keby mu na krk zavesili mlynský kameň a hodili ho do mora. ⁴³Ak ťa zvädza na hriech tvoja ruka, odtni ju! Lepšie ti bude vojsť do života okyptený, ako byť uvrhnutý s oboma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. (Mar 9,42.43)

V Biblii je veľa posolstiev, ktoré hovoria o našom vzťahu s Bohom a o prekážkach, ktoré nám bránia rásť v Kristovi. Zamyslime sa nad týmito slovami Ježiša a apoštola Pavla:

A tak ten, kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol. (1Kor 10,12) Tak ako Samsona, aj nás môže „sebestačnosť“ zraziť na kolená.

Nevytrubuj pred sebou, ako to robia pokrytci..., aby ich ľudia oslavovali. (Mat 6,2) Prestaňme všetkým hovoriť, akí sme dobrí! Budme pokorní, ako bol pokorný Ježiš.

Ja vám však hovorím: Každý, kto sa žiadostivo pozerá na ženu, už s ňou v srdci scudzoložil. Ak ťa teda pravé oko zvädza na hriech, vylúp ho a odhod' od seba. (Mat 5,28.29) Urob čokoľvek, aby si zo svojho srdca odstránil žiadostivosť, pretože to je vážna prekážka nášho vzťahu s Bohom.

Nesúdte, aby ste neboli súdení. Lebo akým súdom súdite, takým budete súdení. (Mat 7,1.2) Prestaňme byť prehnane kritickí a odsudzovať druhých. Boh je Sudca, tak nechajme súdiť Jeho (1Kor 4,5). Táto činnosť nám neprináleží.

Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov; dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú; čiňte dobre tým, ktorí vás nenávidia, a modlite sa za tých, ktorí vás potupujú a prenasledujú. (Mat 5,44; Roh.) Prestaňme nenávidieť svojich nepriateľov. Keď živíme zlobu voči tým, ktorí sa k nám správajú zle, budujeme obrovskú bariéru, ktorá ničí náš vzťah s Bohom. Písmo nás vyzýva, aby sme sa za svojich nepriateľov radšej modlili. Potom môžeme sledovať, ako sa mení nielen náš vzťah s Bohom, ale aj náš vzťah s ostatnými.

Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata, musí ísť pred súd. (Mat 5,22) Možno si niekedy presvedčený, že sa hneváš a kričíš na svojich blízkych oprávnene. Hnev však ovplyvňuje všetky tvoje vzťahy – nielen s ľuďmi, ale aj s Bohom.

Toto je len niekoľko oblastí, ktoré môžu spôsobiť, že duchovne *zakopneme* a *padneme*.

Ježiš nás upozornil, aby sme hriech brali vážne. Ako rozumieš textu Mar 9,42–48? Pred čím nás Ježiš varoval?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

- Výzva zbaviť sa orgánu alebo končatiny len preto, že nás privádzajú do hriechu, pôsobí extrémne. A takto nekompromisne to aj malo vyznieť. Ježiš totiž veľmi radikálne vníma hriech a jeho zničujúci vplyv na naše životy. Ako vnímaš hriech a jeho pôsobenie ty?

APLIKÁCIA

ZÁKON

¹⁹Vieme však, že to, čo hovorí Zákon, hovorí tým, čo sú pod Zákonom, aby umĺkli všetky ústa a aby celý svet bol vinný pred Bohom. ²⁰Pretože zo skutkov Zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek. Ved' zo Zákona pochádza poznanie hriechu. ²¹Teraz však je zjavená Božia spravodlivosť bez Zákona dosvedčená Zákonom a Prorokmi. (Rim 3,19–21)

Každý, kto pácha hriech, porušuje zákon, lebo hriech je porušenie zákona. (1Ján 3,4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako by si neveriacemu človeku opísal, čo je hriech? Ako opisuje hriech Biblia? Uvažuj o tom v kontexte úvodných veršov (Rim 3,19–21 a 1Ján 3,4).

Hriech je prestúpením Božieho zákona (1Ján 3,4). Hriech je zároveň súčasťou našej prirodzenosti (Ž 51,7; Jer 17,9). Boží zákon osvetľuje, čo hriech skutočne je. Zákon je, ako keď si dáme okuliare, aby sme ostro videli, čo je okolo nás. Zákon môžeme vnímať aj ako zrkadlo, ktoré nám pomáha vidieť, ako v skutočnosti vyzeráme. Prináša do našich životov pochopenie nášho charakteru a zároveň sa vďaka nemu dozvedáme o Božom charaktere a o tom, čo je pre Neho dôležité.

Desatoro (2Moj 20,3–17) napísal Boh vlastným prstom. Ježiš zdôraznil význam Božích prikázaní nasledovne: „Najdôležitejšie je toto: *Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán! Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou dušou, celou myslou a celou silou.* Druhé je toto: *Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.* Iného väčšieho prikázania ako sú tieto, niet.“ (Mar 12,30.31) A dodal k tomu: „Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“ (Mat 22,40)

Božie slová adresované Izraelitom na vrchu Sinaj a nám dnes (Heb 1,1.2) hovoria, že zákon sa zameriava predovšetkým na vzťahy. Boh dal svoj zákon, aby prostredníctvom neho chránil nielen vzťah s Ním, ale aj všetky medziludské vzťahy. Satan však prekrútil krásu Božieho zákona tak, že ho mnohí vnímajú ako nepríjemné bremeno. V súvislosti s Božím zákonom sa často hovorí skôr o zákonníctve, než láske a slobode. A to aj napriek jasným vyjadreniam Písma: „Láska k Bohu je v tom, že zachováваме jeho prikázania; a jeho prikázania nie sú ťažké.“ (1Ján 5,3)

APLIKÁCIA

- **Ako ťa ovplyvňuje uvažovanie o Božom zákone? Dáva ti to silu a povzbudenie, alebo pociťuješ obmedzenia? Keby sa Boží zákon lásky stal stredobodom tvojho života, tvojej rodiny a tvojho zboru, aké by to malo následky? Ako by to zmenilo tvoj život a tvoje vzťahy?**

ZÁKON A EVANJELIUM

¹⁷Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov. Neprišiel som zrušiť, ale naplniť. ¹⁸Amen, hovorím vám: Pokiaľ sa nepominie nebo a zem, nepominie sa ani najmenšie písmenko, ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa všetko nestane. (Mat 5,17.18)

Samotný Ježiš veľmi dôrazne a jasne vysvetlil, aký je Jeho vzťah k zákonu.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo povedal Ježiš o zákone v Mat 5,17.18?

Hranice, ktoré rodičia nastavujú svojmu dieťaťu, odhaľujú ich hodnotový rebríček. Boží zákon je vyjadrením Jeho charakteru a ukazuje, čo je pre Boha dôležité. Už sme si povedali, že Boh nám dal svoj zákon, aby prostredníctvom neho chránil náš vzťah s Ním a vzťahy, ktoré máme s inými ľuďmi. Vedel totiž, že ako budeme rásť vo vzťahu s Bohom, Jeho zákon bude usmerňovať všetky aspekty nášho života. Každý z nás už zažil hrozné následky prestúpenia zákona.

Láska k Ježišovi tvorí samotnú podstatu zákona. Ježiš povedal: „Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania.“ (Ján 14,15) Keď úprimne milujeme Ježiša, bude pre nás prirodzené dodržiavať Jeho zákon. Čím viac budeme rozumieť Jeho zákonu, tým viac budeme Ježiša milovať. Najlepším spôsobom, ako rozvíjať a posilňovať našu lásku k Bohu, je mať vždy pred očami Kristov kríž a Jeho zástupnú smrť za nás.

Preto sú evanjelium a zákon neoddeliteľne prepojené. Áno, zachovávanie zákona je dôležité. Zároveň však musíme mať vždy na pamäti, že z hľadiska nášho právneho postavenia pred Bohom nás zákon iba odsudzuje. Zákon nikdy neodpúšťa, nikdy neospravedľňuje a nikdy nás nezmieruje s Bohom. Naopak, poukazuje na to, prečo potrebujeme odpustenie, ospravedlnenie a zmierenie. Preto je evanjelium také dôležité. Tvorí dokonca podstatu toho, ako máme rozumieť zákonu. Evanjelium hovorí, že Kristus zomrel za nás. Táto Jeho obeť sa nám počíta ako zásluha, nie preto, že dodržiavame zákon, ale preto, že veríme.

Prečítaj si nasledujúce verše: Rim 3,28; 4,13–16; Gal 2,16; 3,13 a Fil 3,9. Čo sa z nich dozvedáme o živote podľa zákona?

- **Čo môžeš urobiť, aby tvoje zachovávanie Božieho zákona zostávalo zakotvené v láske k Ježišovi a vo viere v Jeho obeť a neskázol si k nejakej forme zákonníctva?**

APLIKÁCIA

VEDIEŤ A KONAŤ

²⁴A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, bude sa podobat' múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. ²⁵Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom, ale nespadol, lebo mal základy na skale. ²⁶No každý, kto počúva tieto moje slová a neplní ich, bude sa podobat' na hlúpeho muža, ktorý si postavil dom na piesku. ²⁷Spustil sa lejak, prihnali sa rieky, strhol sa víchor a oborili sa na ten dom a dom padol a jeho zrúcanina bola veľká.“ (Mat 7,24–27)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V Kázni na vrchu sa Ježiš sústreďuje na vzťahy. Veľa hovorí o medziľudských vzťahoch, aj o vzťahu k Nemu. Na konci svojho posolstva hovorí niečo veľmi bolestné:

„Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane!‘ vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach.“ (Mat 7,21)

Ježiš vysvetľuje, že niektorí Ho budú vzývať a budú mať *poznanie* o Ňom, ale v skutočnosti *Ho nebudú poznať*. Samozrejme, snaha o poznanie je dôležitá a Biblia nám hovorí, že Boží ľud môže byť zničený pre nedostatok poznania Boha a preto, že Ho odmietli spoznať (Oz 4,1.6.10). Nikdy by sme nemali zľahčovať dôležitosť nadčasovej biblickej pravdy. Ale ak nás poznanie nezmení, neprehľbi naše odovzdanie sa Bohu a kráčanie s Bohom, potom je takéto „poznanie“ zbytočné.

„A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného, pravého Boha i toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ (Ján 17,3) Ježiš vyhlásil, že predpokladom vstupu do neba je plniť Božiu vôľu a v konečnom dôsledku *poznať* Boha. Nemôžeme totiž plniť Jeho vôľu bez toho, aby sme Ho poznali. Preto poznanie Boha je rozhodujúcim faktorom nášho spasenia. Ak dieťa hovorí, že miluje svojich rodičov a robí to, čo od neho očakávajú, jeho konanie odhaľuje hĺbku lásky a úcty k nim. Podobne je to aj so vzťahom k Bohu: keď milujeme Boha, budeme chcieť plniť Jeho vôľu, pretože vieme, že pre nás nie je nič lepšie! Naša láska k Bohu sa bude prejavovať tým, že Ho budeme poslúchať. A naopak, naša poslušnosť bude vyvierat' z lásky k Bohu. Takto sa poslušnosť stane prejavom podstaty nášho vzťahu s Bohom založenom na láske.

Ježiš uzatvára Kázeň na vrchu tým, že svojim poslucháčom predkladá vážnu záverečnú výzvu. Ako by si túto výzvu zhrnul vlastnými slovami? (Mat 7,24–29)

Keď Ježišove slová počúvame naozaj vážne, budú nás viesť k zmene. Na to potrebujeme mať otvorené uši a vnímavé srdcia. Len tak sa s každým naším nádychom bude formovať náš pohľad na život a budeme si budovať blízky vzťah s Bohom. Náš život sa takto bude budovať na Skale a bude vychádzať z Božieho dokonalého plánu pre nás.

Plán blízkeho vzťahu s Bohom nie je žiadnou záhadou. Je zjavený na stránkach Božieho inšpirovaného Slova. Boh ponúka tento vzťah každému človeku. Je na osobnom rozhodnutí každého z nás, či tento vzťah prijmem vierou, či prijmem dokonalú Kristovu spravodlivosť a či budeme podľa nej žiť.

APLIKÁCIA

- Akým spôsobom sa môžeš posunúť od všeobecných vedomostí o Ježišovi k tomu, aby si Ho naozaj poznal a žil podľa Jeho vôle?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Satan od začiatku spochybňoval Boží zákon, ktorý je prejavom Jeho charakteru. Nemalo by nás prekvapovať, že podstata zákona sa často prekrúca a zostáva nepochopená.

Niektorí Ježišovi poslucháči si mysleli, že prišiel zrušiť zákon. Nič však nemohlo byť vzdialené od pravdy viac, ako takého predstavy. Ježiš prišiel ľudstvu osvetliť zákon a nádhernú Božiu povahu. Prišiel zákon naplniť (Mat 5,17.18), aby nám ukázal, aký Boh v skutočnosti je.

„Aké odlišné mohli byť dejiny Izraelcov, keby sa boli v nasledujúcich storočiach pridržali týchto rád! Boží zámer s nimi sa mohol uskutočniť len vtedy, ak budú ctíť Boží svätý zákon. Veď práve úcta k Božiemu zákonu ich posilňovala za čias Dávida i v prvých rokoch Šalamúnovej vlády. Len viera v živé Božie slovo bola oporou za čias Eliáša a Joziáša. Práve na toto písané svedectvo pravdy ako na najcennejšie dedičstvo Izraela sa odvolával Jeremiáš pri svojom úsilí o nápravu.“ (PK 465.466; ZSDT 220.221)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aké je bežné vnímanie hriechu v spoločnosti? Ako by mala na toto vnímanie reagovať naša cirkev?
2. Kedy ste na vlastné oči videli, ako hriech ničí vzťahy s Bohom a s ostatnými?
3. Je vo vašom živote ľahké alebo ťažké poslúchať Boží zákon? Aké faktory k tomu prispeli?
4. Ako sa môžeme my, adventisti, ktorých samotné meno ukazuje, ako vážne berieme zákon, vyhnúť pasci zákonníctva, spoliehaniu sa na to, že dodržiavanie zákona nás spasí? (Urobte si myšlienkový experiment: Na čo sa budete v deň súdu spoliehať, keď bude každý váš hriech predložený pred svätého a dokonalého Boha na súde? Na vaše dodržiavanie zákona? Alebo na Ježišovu dokonalú spravodlivosť pre vás?)
5. Ako môže poznanie (alebo nedostatok poznania) ovplyvniť vzťah človeka s Bohom? (Prečítajte si Prísl 24,3.13.14.)

ZHRNUTIE

Naše životy sú napadnuté hriechom, ktorý nás oddeluje od Boha. Boh nás pozýva, aby sme Ho poznali a milovali – celou myslou, celým srdcom, celou dušou a z celej sily. Keď budeme naplno milovať Boha, budeme mať viac lásky aj k ľuďom. Boží zákon je vyjadrením lásky k Bohu a k ostatným ľuďom. Zákon sme dostali, aby pomáhal chrániť naše vzťahy – s Bohom aj s ľuďmi. Boží zákon je krásnym odrazom Jeho charakteru. Ak budeme rásť v pochopení Božieho zákona, náš vzťah s Bohom bude silnieť.